

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Рев-671/05
Бања Лука, 27.02.2007. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Стевана Савића, Драгослава Лукића и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Е.Ч. из К. В., кога заступа М.А., адвокат из Б.Л., против туженог ДУТП Б. К.В., кога заступа В.Ш., адвокат из К.В. ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Б.Л. број Ж-80/03 од 16.08.2005. године, на сједници одржаној 27.02.2007. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у К.В. број Рс-37/98 од 15.10.2002. године, обавезан је тужени ДУТП Б. из К.В. да тужиоцу Е.Ч. плати на име неисплаћених плата за период од 11.06.1992. до 15.05.2002. године износ од 9.866,28 КМ; на име затезне камате на неисплаћене плате у истом периоду износ од 16.886,17 КМ; на име регреса за годишњи одмор износ од 968,00 КМ, на име законских камата на неисплаћени регрес износ од 1.502,76 КМ, укупно 29.223,20 КМ, са законском затезном каматом почев од 15.10.2002. године до исплате (став 1). Тужба у дијелу којим тужитељ тражи уплате новчаних износа за пензијско и здравствено осигурање, се одбацује (став 2).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б.Л. број Ж-80/03 од 16.08.2005. године, жалба туженог дјелимично је уважена, наведена првостепена пресуда преиначена у досуђујућем дијелу утолико што се: тужитељу досуђује накнада на име изгубљене зараде за период од 15.12.1995. до 30.06.2004. године у износу од 17.816,22 КМ (од чега на име накнаде плата у износу од 11.183,06 КМ и на име законске затезне камате на тај износ за период од 20.05.2001. па до 30.06.2005. године износ од 6.633,16 КМ), са законском затезном каматом на износ од 11.183,06 КМ почев од 01.07.2005. године па до исплате, умјесто накнаде на име неисплаћене плате која је тужитељу досуђена за период од 11.06.1992. до 15.05.2002. године у укупном износу од 26.752,45 КМ (став 1). Тужитељ се одбија са дијелом захтјева за накнаду изгубљене зараде за период од 11.06.1992. до 14.12.1995. године у износу од 1.598,00 КМ и на име камате на тај износ за период од 20.05.2001. до 30.06.2005. године у износу од 1.200,10 КМ, као и са дијелом захтјева за накнаду на име регреса у износу од 968,00 КМ и на име камате на тај износ у износу од 1.502,76 КМ (став 2).

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду, због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се побијана пресуда укине или измјени сходно одредби члана 250. и 251. Закона о парничном поступку.

Тужилац у одговору на ревизију туженог оспорио је наводе ревизије и предложио да се иста одбије.

Републички јавни тужилац није се изјаснио о поднесеној ревизији (члан 390. ст. 3. Закона о парничном поступку – „Сл. лист СФРЈ“ бр. 4/77 до 35/91 и „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93 до 32/94, у даљем тексту ЗПП).

Ревизија није основана.

Предмет спора је тужбени захтјев тужиоца за накнаду штете на име неостварених плата и накнаде на име регреса за некоришћење годишњих одмора за временски период у коме га је тужени спречавао да код њега ради.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је рјешењем туженог 01-601-1-1/85 од 17.10.1985. године са тужиоцем засновао радни однос на неодређено вријеме, на радном мјесту конобара, код кога је радио до 11.06.1992. године, а од тада до 14.12.1995. године био је у радној обавези код Општинског штаба цивилне заштите у К.В.; да је правоснажном дјелимичном пресудом првостепеног суда Рс-37/98 од 04.11.2001. године утврђено да тужиоцу није престао радни однос код туженог и обавезао га да тужиоца врати на радно мјесто на којем је радио до престанка радног односа или друго радно мјесто које одговара његовим стручним и радним способностима; да тужени тужиоцу и другим радницима који су били у радној обавези код Општинског штаба цивилне заштите у К.В. за период од 11.06.1992. до 14.12.1995. године није вршио исплате плата и накнада које је исплаћивао својим радницима који су у том периоду код њега радили; да је тужилац 30.06.2004. године засновао радни однос код другог послодавца; да из налаза и мишљења вјештака финансијске струке Ж.Т., дипломираног економисте из К.В. од 15.05.2002. године произилази да би тужилац за период од 01.08.1992. до 15.05.2002. године остварио плате у динарским износима прерачунатих у конвертибилне марке по курсу 1 КМ = 6 динара, износиле 9.866,28 КМ, на који износ је обрачуната камата од 16.886,17 КМ, укупно 26.752,44 КМ, као и накнаде на име регреса у износу од 968,00 КМ и обрачуна камата на овај износ од 1.502,76 КМ.

Првостепени суд је удовољио тужбеном захтјеву за плаћање накнаде штете на име неостварених плата, накнаде на име регреса, као и обрачуна камата за износе наведене у изреци првостепене пресуде, док је одбачена тужба тужиоца за уплате новчаних износа за пензијско и инвалидско осигурање. За овакву одлуку првостепени суд је дао разлоге: да је правоснажном дјелимичном пресудом првостепеног суда од 14.11.2001. године утврђено да тужиоцу није престао радни однос код туженог и да га тужени врати на рад на радном мјесту на којем је радио до престанка радног односа или на друго радно мјесто које одговара његовим стручним и радним способностима. Да висина накнаде на име неостварених плата,

обрачуна камата је утврђена на основу налаза вјештака финансијске струке Ж.Т. у износима наведеним у изреци првостепене пресуде.

Другостепени суд је поводом жалбе туженог против првостепене пресуде, одлучио да отвори расправу на којој је одредио поновно извођење доказа вјештачења по вјештаку Т.Ж. који је сачинио писмени налаз и мишљење од 10.06.2005. године и допуну налаза и мишљења од 28.07.2005. године, па након што је оцијенио проведене доказе, преиначио првостепену пресуду тако што је удовољио тужбеном захтјеву у износима наведеним у изреци побијане другостепене пресуде, при чему дајући разлоге: да се на овај правни однос имају примијенити одредбе Закона о основним правима из радног односа („Службени лист СФРЈ број 60/89 и 42/90 – у даљем тексту: ЗОПРО), који је био на снази у вријеме настанка спорног правног односа (јуни 1992. године), и то одредби члана 73. став 1. тог закона по којем радник има право на накнаду штете по општим начелима одговорности за штету за период од када му је на незаконит начин престао радни однос, у којем случају се примјењује начело презумиране кривице (члан 154. и 155. Закона о облигационим односима "Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85 и 57/89, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 3/96 и 39/03 – у даљем тексту: ЗОО), у којем случају је по одредби члана 185. ЗОО одговорно лице дужно успоставити стање које је било прије него што је штета настала. Даље другостепени суд наводи, да тужени није вршио исплате плата и накнада за раднике који су били ангажовани у Општинском штабу цивилне заштите у К.В. или на војној обавези за период од 11.06.1992. до 14.12.1995. године, па стога да тужиоцу не припада право на накнаду штете за наведени период, јер да начело правичности налаже да тужилац дијели правну судбину осталих радника туженог. Да је висина накнаде за период од 15.12.1995. до 30.06.2004. године када се тужилац запослио код другог послодавца утврђена на основу налаза и мишљења вјештака финансијске струке Т.Ж. од 10.06.2005. године и допуне налаза и мишљења овог вјештака од 28.07.1995. године у износима наведеним у изреци другостепене пресуде, као и да тужиоцу не припада накнада штете на име регреса за годишњи одмор јер да тужилац у спорном периоду није радио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Приговори ревизије туженог "да се тужилац након 30.01.1996. године до када је био у радној обавези код Општинског одбора цивилне заштите у К.В., није обраћао туженом са захтјевом за враћање на рад, већ је 04.06.1998. године првостепеном суду поднио тужбу против туженог", не могу се прихватити основаним.

Ово из разлога што је правоснажном дјелимичном пресудом првостепеног суда број Рс-37/98 од 04.11.2001. године утврђено да тужиоцу није престао радни однос код туженог и обавезао туженог да тужиоца врати на рад, дакле ради се о пресуђеној ствари у односу на наведене захтјеве тужиоца, па стога се у овој парници питање законитости постојања радног односа тужиоца код туженог као и његово враћање на рад не може више испитивати.

Ни други приговор ревизије "да приликом утврђивања висине накнаде штете тужиоцу, нису узете у обзир плате које је за спорни период тужилац примао

код Општинског штаба цивилне заштите у К.В., а не плата коју је примала радница туженог Ђ.М.", не може се прихватити основаним.

Тужилац је био радник туженог, а што је утврђено, како је речено на основу наведене правоснажне дјелимичне пресуде првостепеног суда од 04.11.2001. године којом је утврђено да тужиоцу није престао радни однос код туженог и обавезан тужени да га врати на рад на радно мјесто на којем је до тада радио, односно на радно мјесто које одговара његовим стручним и радним способностима, дакле, у погледу постојања радног односа тужиоца код туженог у спорном периоду, као и о његовом враћању на рад код туженог, правоснажно је пресуђено наведеном пресудом првостепеног суда, па се у овој парници о том питању више не може одлучивати.

Стога се и захтјев за накнаду штете на име неостварених плата тужиоца није могао утврдити упоредбом мјесечних износа плата радног мјеста на којем је тужилац до тада радио, тј. радног мјеста конобара, које (радно мјесто) у спорном периоду више није постојало, већ упоредбом радног мјеста радника тужене Ђ.М., као адекватног упоредног радника туженог, а не упоредног радника који је у спорном периоду радио код Општинског одбора цивилне заштите у К.В., јер тужилац у спорном периоду није ни био њен радник.

Ни материјално право није погрешно примијењено на штету тужене када је другостепени суд позивом на одредбе члана 154. став 1., 158. и 185. ЗОО тужиоцу досудио накнаду штете на име неостварених плата као и обрачуна законске затезне камате на износе неостварених плата, у износима наведеним у изреци другостепене пресуде

Побијана пресуда нема, према томе, недостатака на које се указује у ревизији, односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Из тих разлога, а на основу члана 393. и 386. ЗПП, у вези са одредбом члана 456. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 58/03, 85/03 и 74/05), ревизија туженог је одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Биљана Томић